

1.ÜNİTE

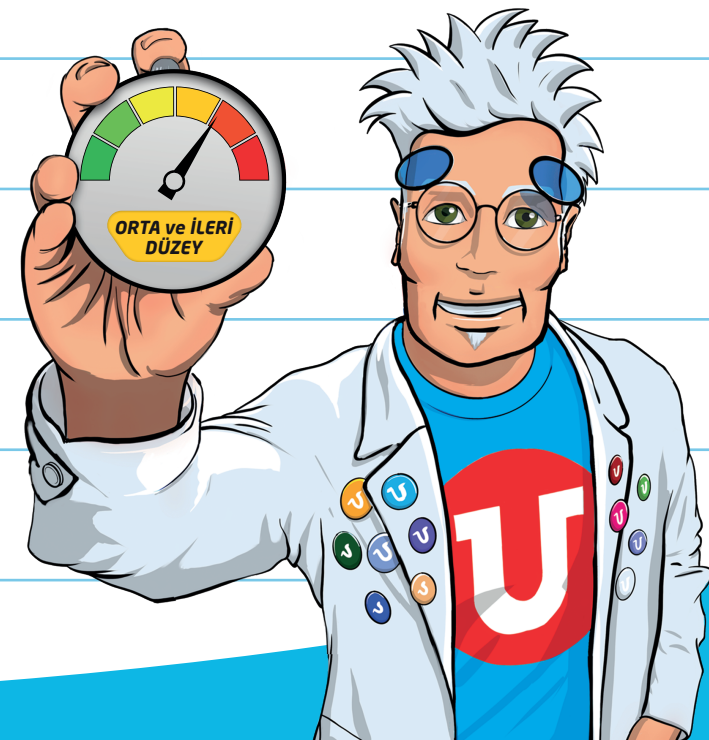

TYT Orta ve İleri Düzey Coğrafya Soru Bankası

Dünya'nın Yıllık Hareketi ve Sonuçları

ERTAN VARLIK

DÜNYANIN YILLIK HAREKETİ ve SONUÇLARI

EKSEN EĞİKLİĞİ VE SONUÇLARI

DÖNENCELER

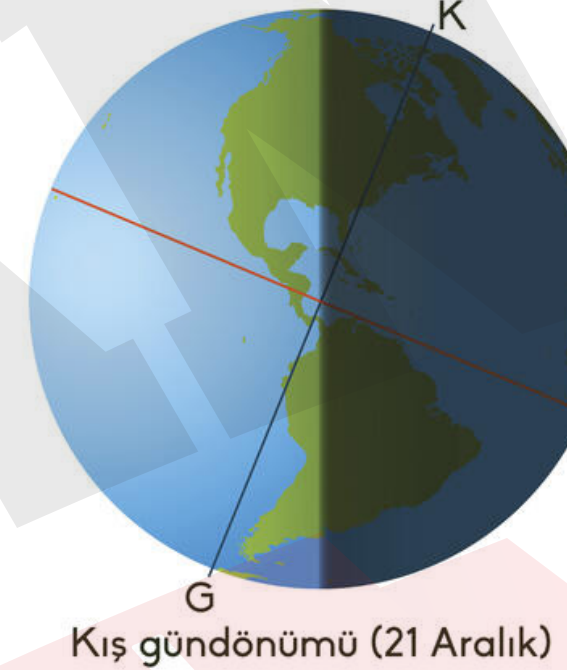
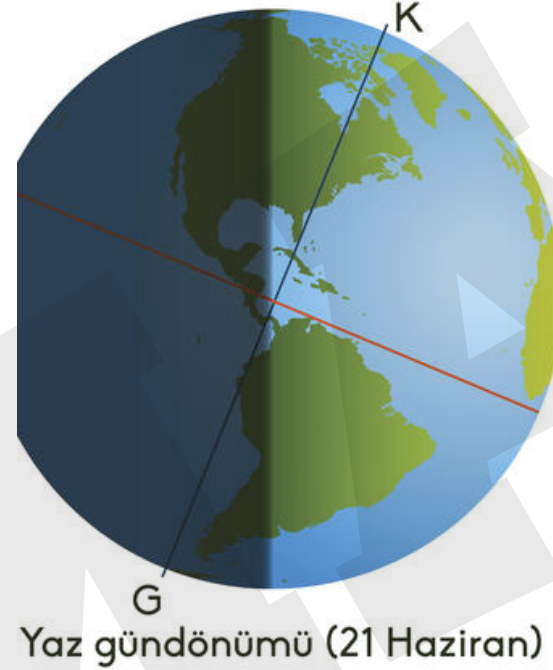
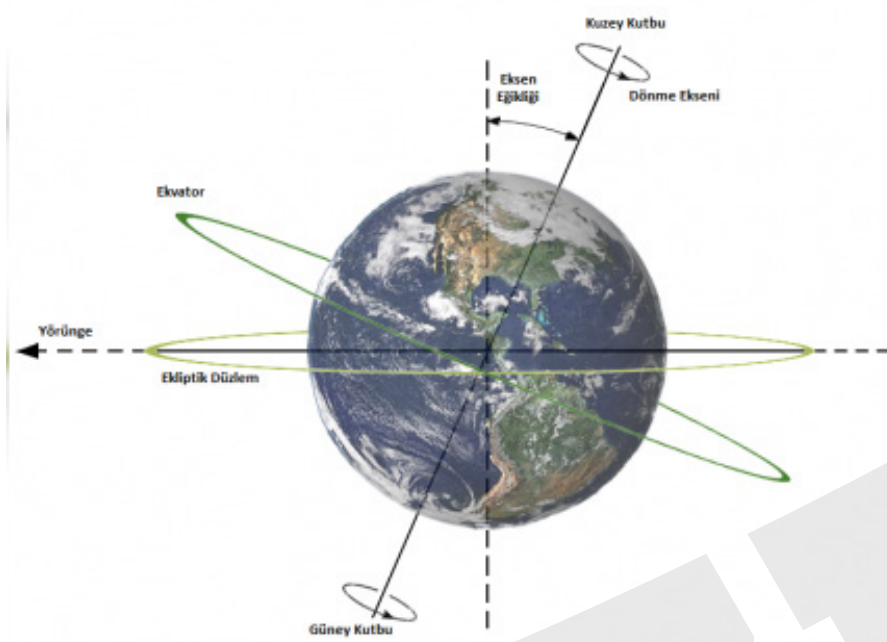
KUTUP DAİRELERİ

ÖZEL TARİHLER

DÜNYANIN YILLIK HAREKETİ VE SONUÇLARI

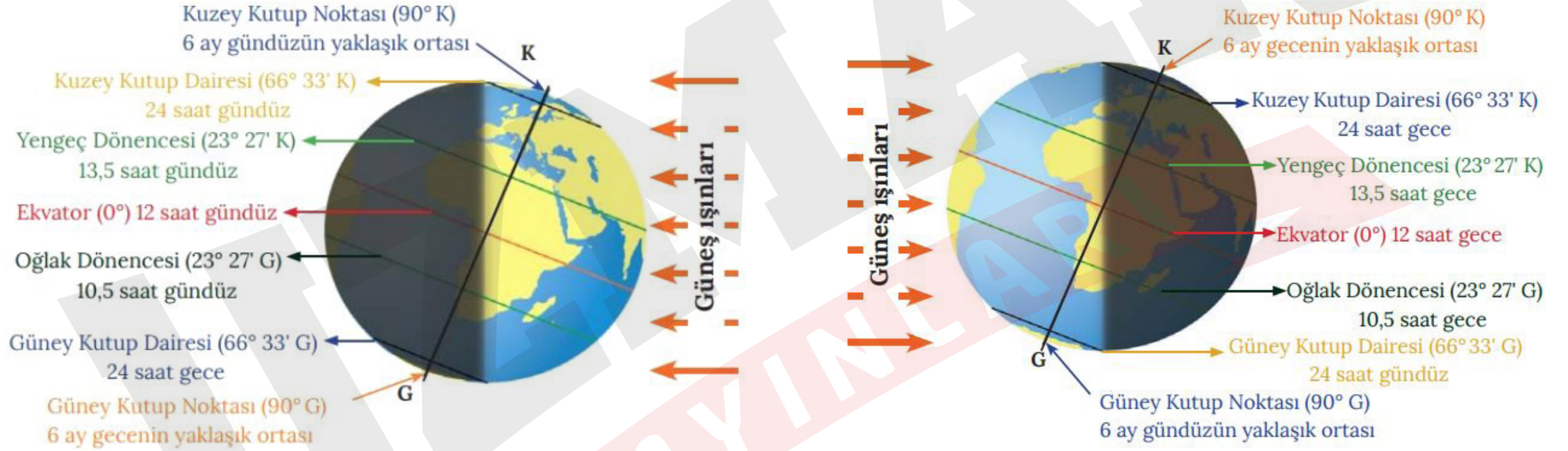
- Dünya Güneş etrafında yaptığı hareketini 365 gün 6 saatte tamamlar.
- Yıl denilen zaman dilimi belirlenir.
- Mevsimler birbirini takip eder.
- Gece-gündüz süresinde gerçekleşen değişim süreç kazanır. (Son iki maddenin gerçekleşmesinin temel nedeni Yer ekseninin Yörünge düzlemiyle arasındaki eğiklik tir.)

EKSEN EĞİKLİĞİ VE SONUÇLARI

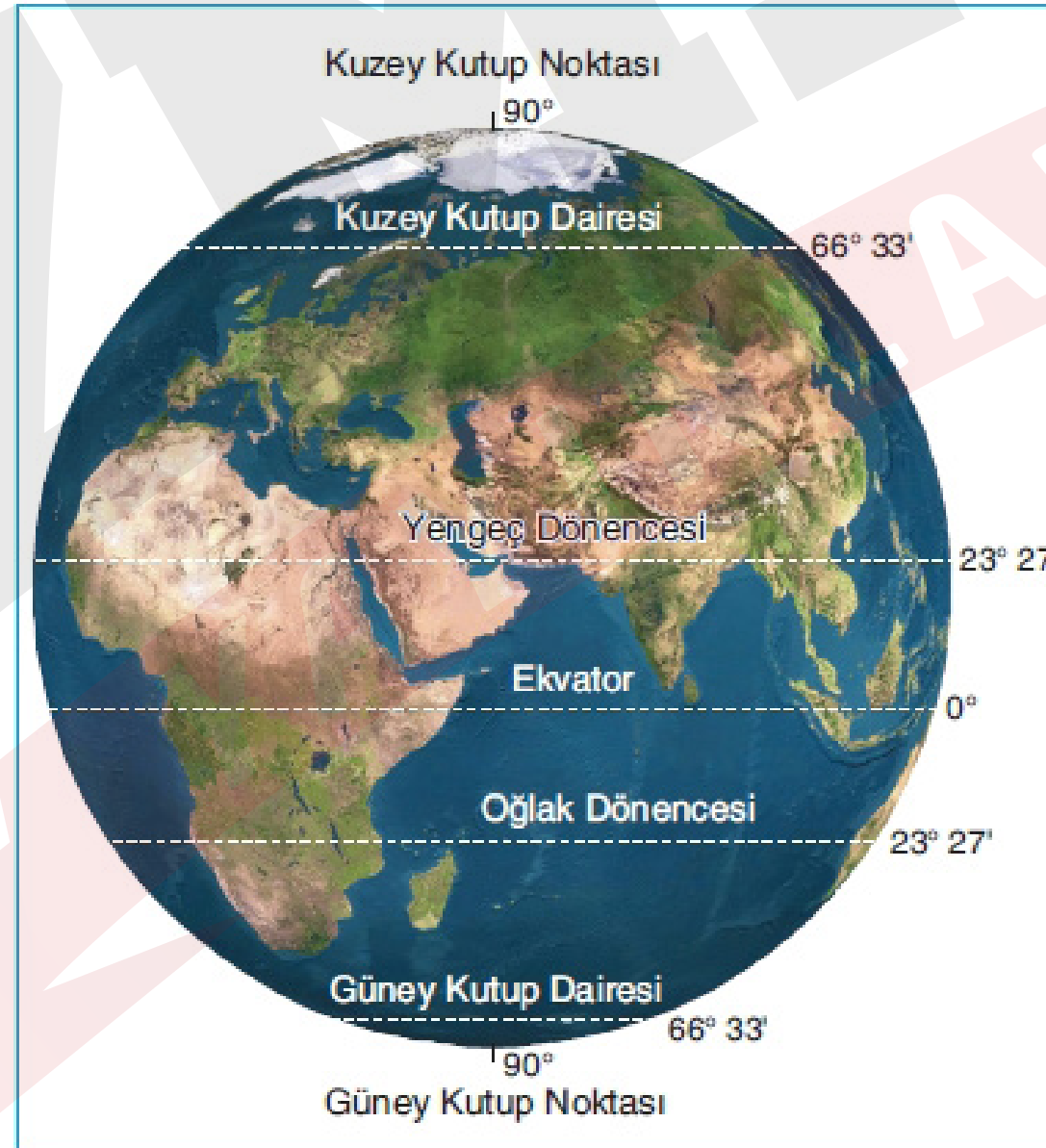

- Güneş ışınlarının bir noktaya düşme açısı yıl içinde değişir. Bu duruma bağlı olarak gölge boyu ve sıcaklık değerleri de yıl içinde değişir.
- Yarım kürelerin orta kuşaklarında yıllık sıcaklık değişimi (mevsim) meydana gelir.
- Aynı dönemde yarım kürelerin orta kuşaklarında farklı mevsimler yaşanır.

→ Gece-gündüz sürelerinde değişim gerçekleşir.

- Aynı dönemde bir yarım kürede gündüz uzunken diğesinde gece süresi uzun olur.
- Kutup bölgelerine yaklaştıkça gece veya gündüz süresi uzar (Gece-gündüz süre farkı artar).
- Özel paraleller (dönenceler ve kutup daireleri) oluşur.

DÖNENCELER

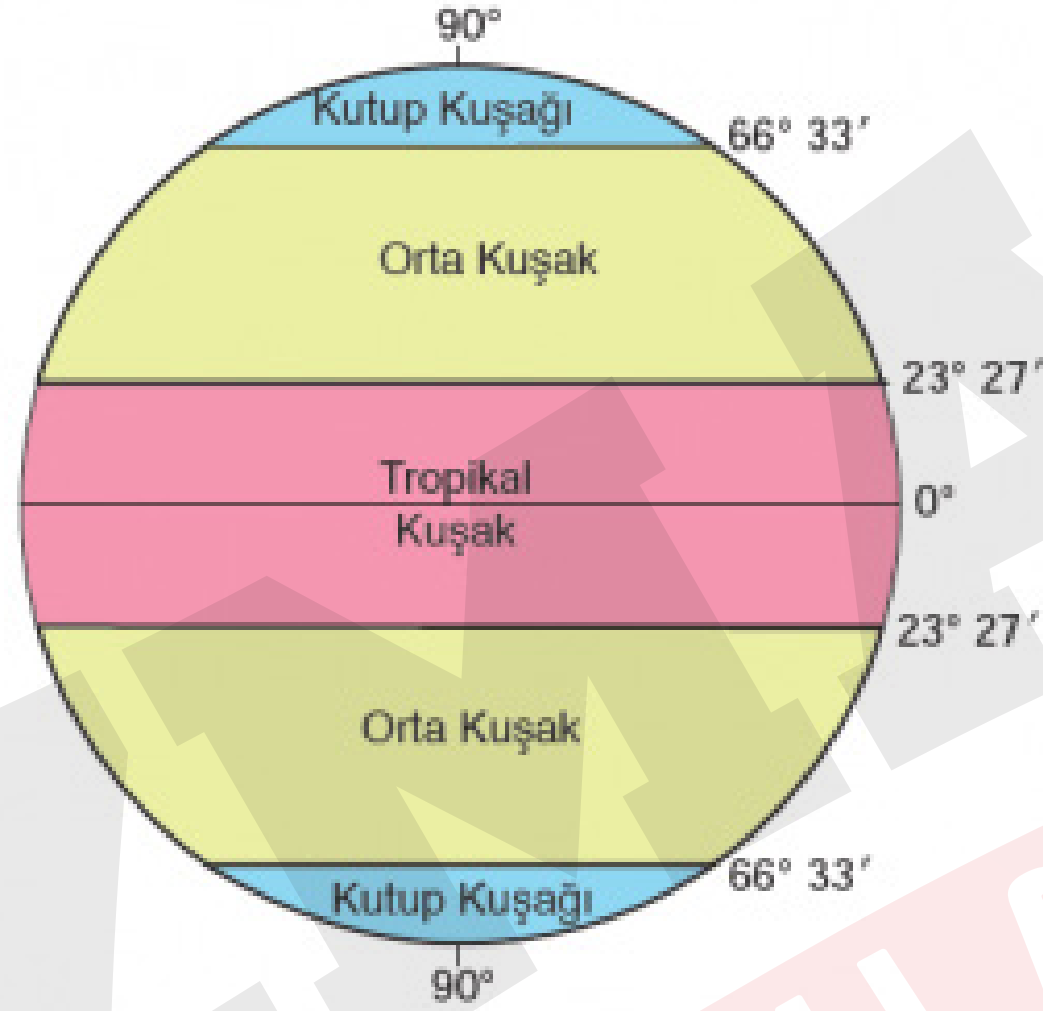
- Güneş ışınlarının yeryüzünde dik açıyla düşebileceği en son paralellerdir.
- $23^{\circ} 27'$ enlemindedirler.
- Güneş ışınları yıl içerisinde bir defa dik düşer.
- Güneş ışınları dönenceler dışında kalan yerlere hiçbir zaman dik düşemezken dönenceler arasında kalan yerlere yıl içerisinde iki defa dik düşerler.

KUTUP DAİRELERİ

- $66^{\circ} 33'$ enlemindedirler.
- Güneş ışınlarının yeryüzünde teğet geçebileceği en son paralellerdir.
- Yıl içerisinde gecenin ve gündüzün 24 saat kesintisiz yaşanabileceği en son paralellerdir.

→ Özel paraleller Matematik İklim Kuşaklarının sınırlarını belirler.

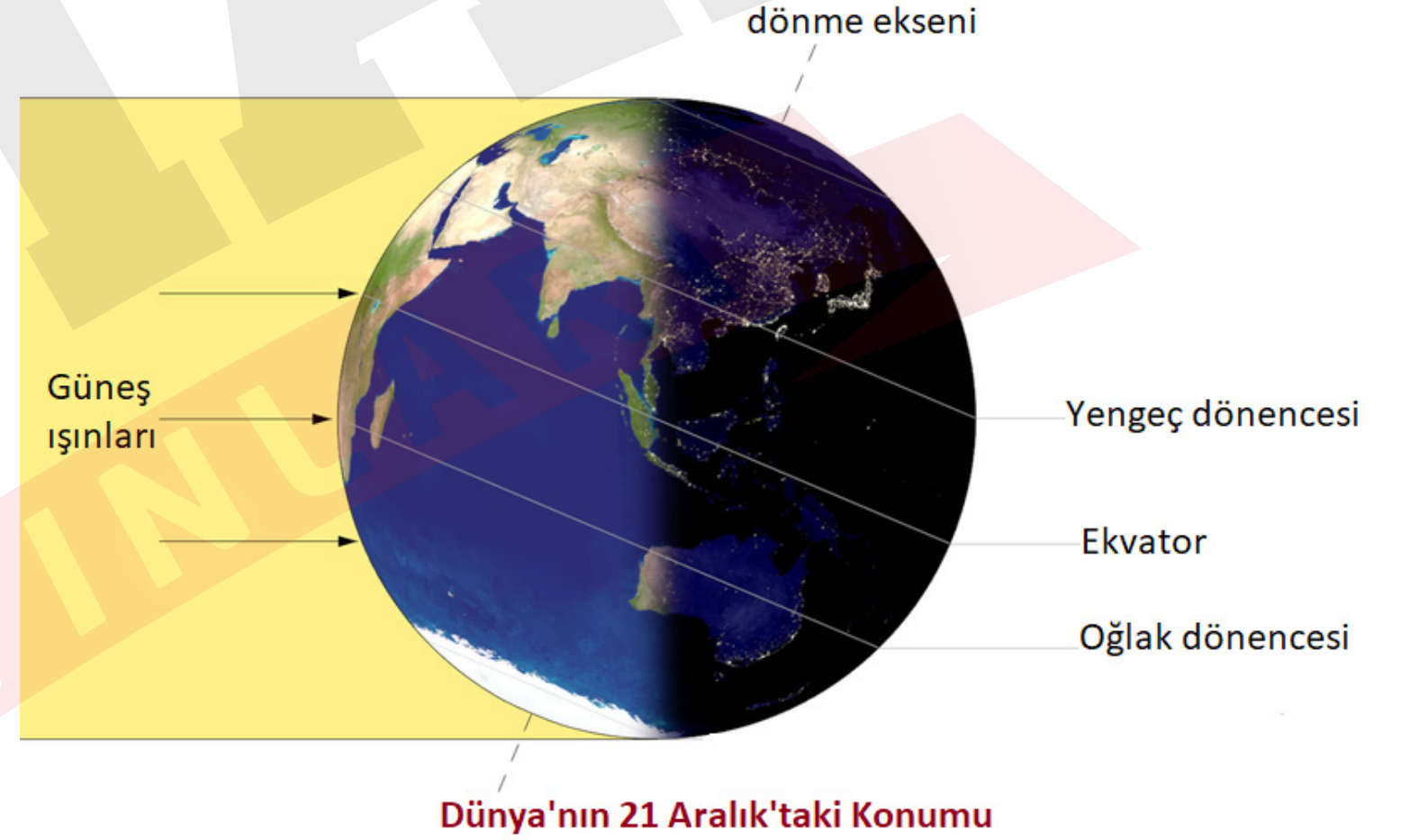
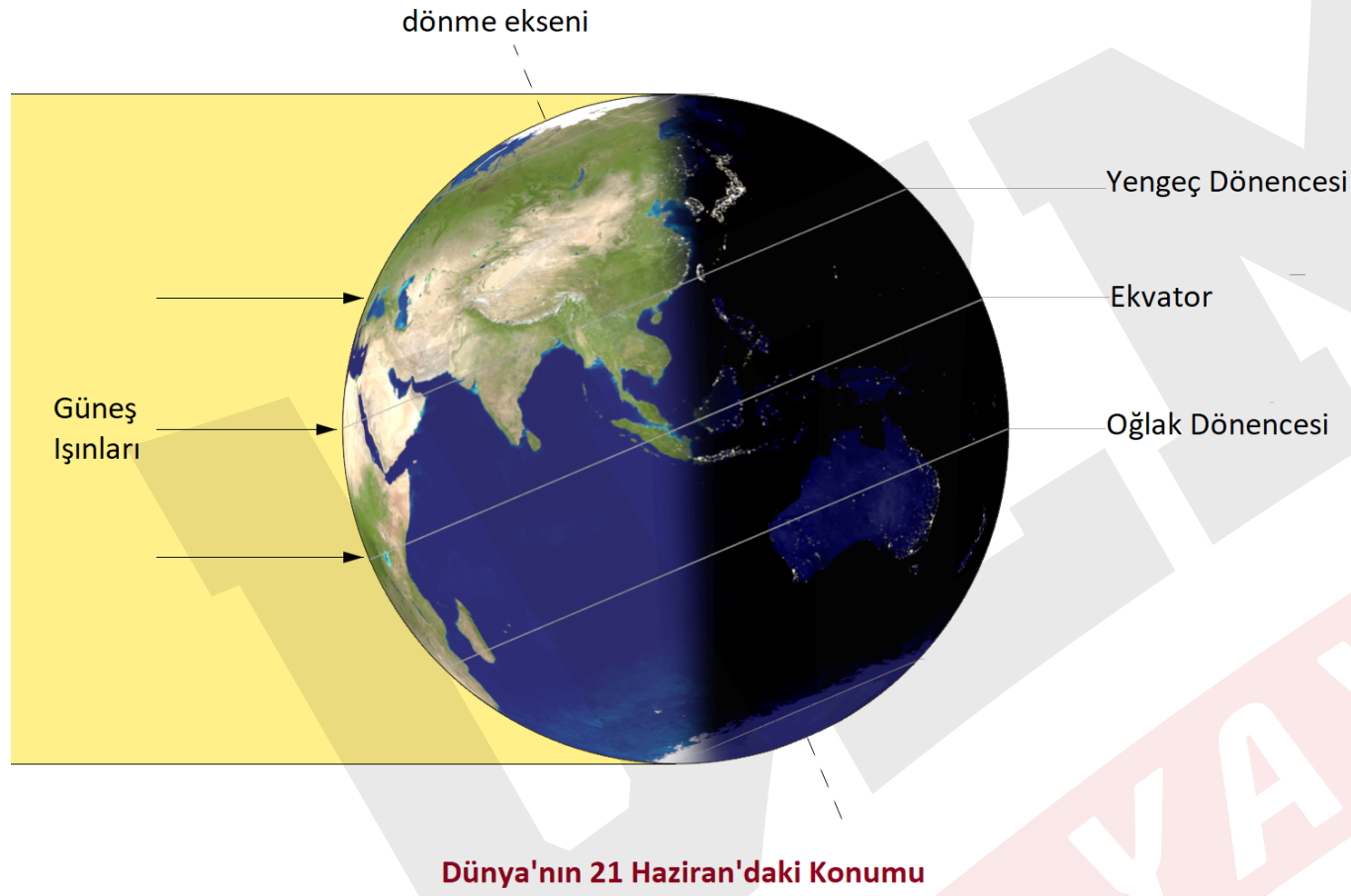

! **DİPNOT :**

→ Bu kuşakların oluşma nedeni Dünyanın şekliyle kuşakların sınırlarını belirleyen özel paralellerin ortaya çıkmasını sağlayan eksen eğikliğidir.

ÖZEL TARİHLER

- GÜNDÖNÜMÜ (21 HAZİRAN-21 ARALIK)
- EKİNOKS (21 MART VE 23 EYLÜL)

21 HAZİRAN

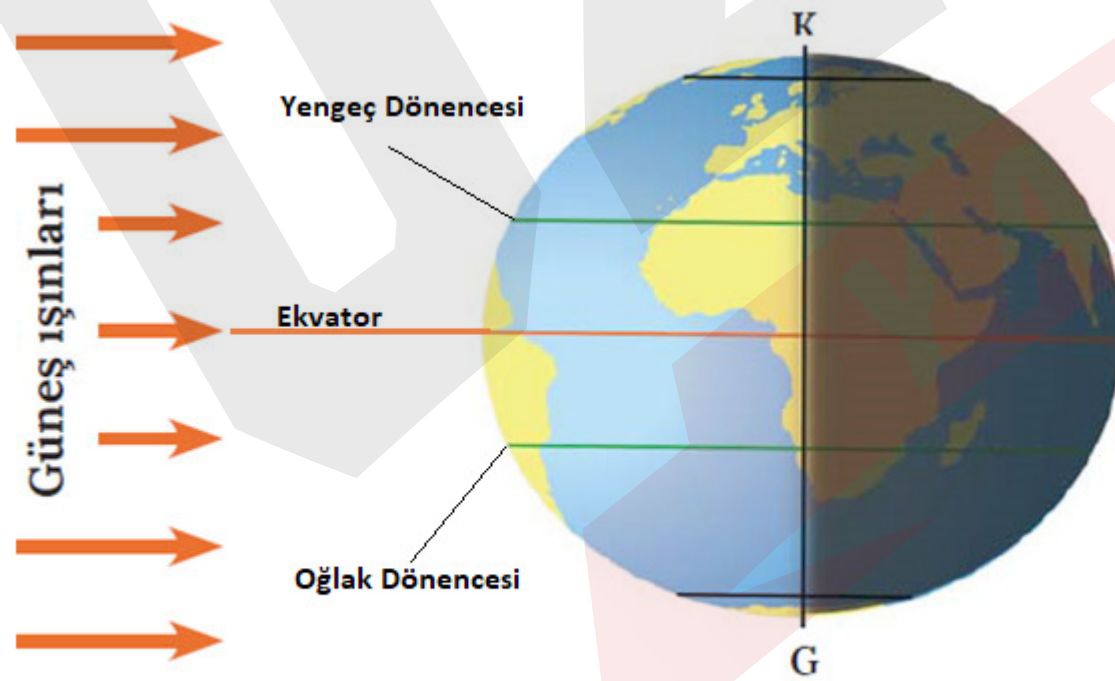
- Işık Yengeç Dönencesine dik düşer.
- Yengeç dönencesi üzerindeki cismin öğle vakti gölgesi oluşmaz.
- Kuzey Yarım Küre orta kuşağında yaz Güney Yarım Küre orta kuşağında kış mevsimi başlar.
- Kuzey Yarım Küre'de en uzun gündüz Güney Yarım Küre'de en uzun gece yaşanır.
- Kuzeye gittikçe gündüz, güneye gittikçe gece süresi uzar.
- Bu uzamalar Kutup dairelerinde 24 saati bulur.
- Aydınlanma çemberi kutup dairelerinden geçer.

21 ARALIK

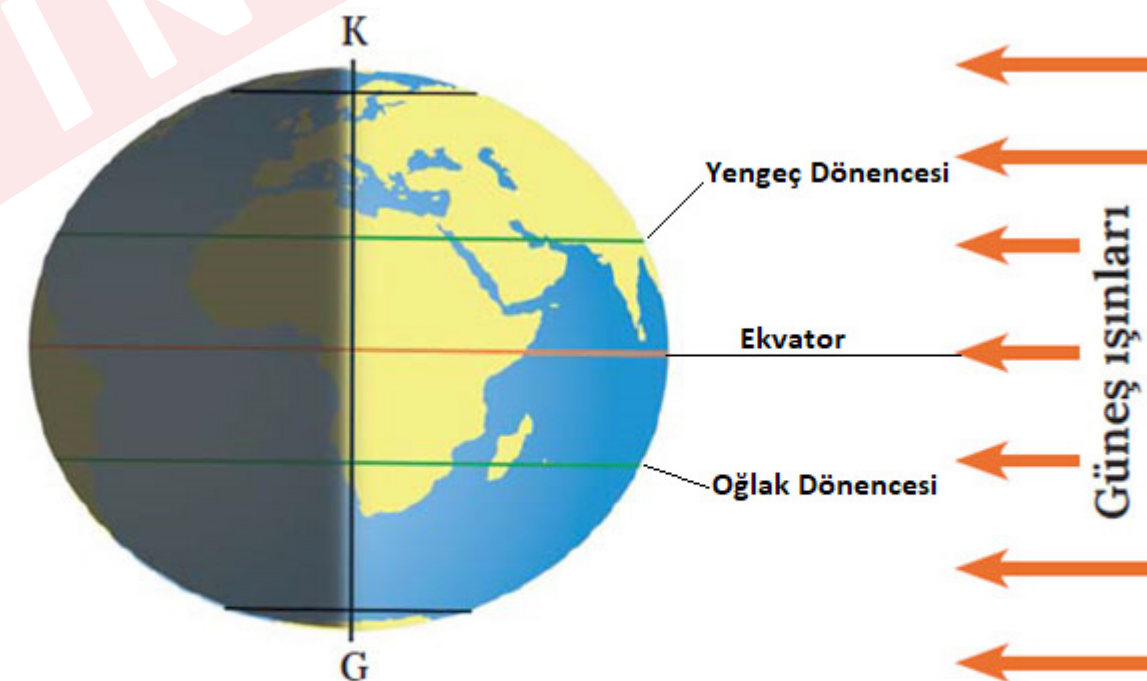
- Işık Oğlak Dönencesine dik düşer.
- Oğlak dönencesi üzerindeki cismin öğle vakti gölgesi oluşmaz.
- Güney Yarım Küre orta kuşağında yaz Kuzey Yarım Küre orta kuşağında kış-mevsimi başlar.
- Güney Yarım Küre'de en uzun gündüz Kuzey Yarım Küre'de en uzun gece yaşanır.
- Güneye gittikçe gündüz, kuzeye gittikçe gece süresi uzar.
- Bu uzamalar Kutup dairelerinde 24 saati bulur.
- Aydınlanma çemberi kutup dairelerinden geçer.

EKİNOKS TARİHLERİ

- Işık öğle saatinde Ekvator'a dik düşer.
- Ekvator üzerinde bulunan cismin öğle vakti gölgesi oluşmaz.
- Yarım küre orta kuşaklarında bahar mevsimi başlangıcıdır.
- Tüm dünyada gece-gündüz eşitliği yaşanır.
- Aynı meridyen üzerinde bulunan merkezlerde güneş aynı saatte doğar aynı saatte batar.
- Aydınlanma çemberi kutup noktalarından geçer.
- Ekinoks tarihleri kutup noktalarında yaşanan 6 aylık gece ve gündüzün başlama ve bitiş tarihleridir.

Dünya'nın 23 Eylül'deki Konumu

Dünya'nın 21 Mart'taki Konumu

Güneş Işınlarnının Yere Düşme Açısı ve Cismin Gölge Boyu Grafikleri

